

Nr 187.

Av friherre **Lagerfelt**, *angående ändrade grunder för statsbidrag till åtgärder för utrotande av berberis.*

I statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för bekämpande av växtsjukdomar bevilja ett förslagsanslag av 30,000 kronor varvid departementschefen uttalat att från anslaget borde såsom tidigare skett få bestridas kostnaderna för statsbidrag till åtgärder till bekämpande av berberis.

I detta sammanhang har av departementschefen omnämnts ett av lantbruksstyrelsen avgivet förslag till bestämmelser rörande statsbidrag till hushållningssällskap för bekämpande av berberis. Av yttrandet är emellertid icke fullt klart i vad mån departementschefen har för avsikt att tillstyrka förslaget godkännande. Frågan torde därför böra uppmärksammas i två avseenden, dels beträffande närmare överensstämmelse med förslaget än yttrandet angiver, dels ock beträffande en avvikelse från lantbruksstyrelsens förslag.

I förra avseendet må framhållas att enligt den av lantbruksstyrelsen föreslagna kungörelsen statsbidrag må utgå till hushållningssällskap icke endast för inventering av berberisförekomsten samt för igångsättandet av ett systematiskt utrotningsarbete utan även för ledning och övervakande av utrotningsarbetet, ävensom för anskaffande på sällskapets föranstaltande av natriumklorat, koksalt eller andra för utrotandet erforderliga kemikalier jämte sprutor för deras utnyttjande. Förekommer berberis särskilt rikligt och är utrotningsarbete särskilt svårt eller är yttinnehållet av den med berberis bevuxna marken vidsträckt i förhållande till åkerarealen samt utrotandet förty synnerligen betungande, må enligt förslaget efter Kungl. Maj:ts beprövande i varje särskilt fall statsbidrag utgå jämväl för arbete som utförts eller bekostats av den, vilken utrotningsskyldigheten enligt lag åligger.

Erfarenheten under det hittills genomförda utrotningsarbetet har visat att hushållningssällskapets bistånd i samtliga de av lantbruksstyrelsen angivna avseendena varit nära nog oundgängligt för att ernå en fullständig och grundlig effekt. Man kan icke vara förvissad om att den enskilde jordägaren förmår uppsåra förekomsten av berberis eller utan sakkunniga anvisningar sköta besprutningen under olika väderleksförhållanden eller genomföra en tillräckligt noggrann eftersyn. Hushållningssällskapen bli därför säkerligen nödsakade att ställa tränad personal till förfogande framdeles liksom hittills. Det synes därför vara viktigt att lantbruksstyrelsens förslag helt följes i nu angivna avseenden.

Å andra sidan har lantbruksstyrelsen föreslagit såsom villkor för att hushållningssällskap må få statsbidrag utbetalt att sällskapet till styrelsen afgiver förbindelse att på ett betryggande sätt övervaka efterlevnaden av före-

skrifterna i gällande lag om utrotande av berberis och att beivra överträdelser av nämnda lag.

Detta villkor har av hushållningssällskapens ombudsmöte blivit avstyrkt. Det förefaller också som om styrelsen härvid gått längre än man kan fordra av sällskapen. Flera av dem ha både genom de av förvaltningsutskotten förvaltade medlen och genom gillenas tillgångar lämnat bidrag till utrotningsarbetet i mycket betydande omfattning. Det är uppenbart att de komma att göra allt för att icke resultatet av det verkställda arbetet skall gå förlorat men i vad mån sällskapens åtgärder komma att realisera önskemålet att »på betryggande sätt övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i gällande lag» blir dock i sista hand beroende på deras tillgångar. Likaså läser det falla utanför hushållningssällskapens uppgift att själva beivra överträdelser, i stället torde deras verksamhet i sådant avseende böra gå ut på att hos vederbörande åklagare göra anmälan om konstaterade försummelser och att biträda honom med upplysningar. I de nu nämnda delarna torde således icke lantbruksstyrelsens förslag böra vinna tillämpning.

I anledning av vad sålunda anförts hemställes

att riksdagen vid behandling av anslaget till växtsjukdomars bekämpande måtte beträffande anslagets användning till utrotande av berberis uttala sig i enlighet med ovan angivna synpunkter.

Stockholm den 23 januari 1935.

Israel Lagerfelt.
